

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžo/43/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200290
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200290.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: RNDr. U. U., bytom X., právne zastúpeného Mgr. Andrejom Maarom, advokátom so sídlom Dunajská 6, Bratislava, proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, Krajský dopravný inšpektorát, so sídlom Špitálska 14, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BA-KDI21-200/2014-P z 29. decembra 2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/44/2015-32 z 3. marca 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/44/2015-32 z 3. marca 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 1S/44/2015-32 z 3. marca 2016 podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) ako nedôvodnú zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia č. KRPZ-BA-KDI21-200/2014-P z 29. decembra 2014, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave III, Okresný dopravný inšpektorát č. ORPZ-BAIII-ODI1-182/2014-P-M z 19. septembra 2014, ktorým uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon o priestupkoch“ z dôvodu, že žalobca porušil § 3 ods. 1, § 3 ods. 2 písm. a/, písm. b/, § 4 ods. 2 písm. j/ a § 20 ods. 3 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“), za čo bola žalobcovi podľa § 22 ods. 2 písm. f/ zákona o priestupkoch uložená pokuta 100,- €. Podľa § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch s poukazom na § 1 písm. a/ vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 411/2006 Z.z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov konania o priestupku bola žalobcovi uložená povinnosť uhradiť trovy konania v sume 16,- €. Žalobca bol uznaný vinným zo spáchania uvedeného priestupku na tom skutkovom základe, že dňa 25. apríla 2014 o 18.55 hodine ako nemotorový účastník cestnej premávky „cyklista“ viedol bicykel neznámej značky ako organizátor cyklistického zhromaždenia v Bratislave z Námestia SNP po trase určenej organizátorom. Počas presunu križovatkou Krížnej a Legionárskej ulice v ich smere jazdy svietil na križovatke riadenej

svetelnou signalizáciou signál so zeleným svetlom „Voľno“. Následne sa na svetelnom signalizačnom zariadení zobrazil svetelný signál s oranžovým svetlom a následne s červeným svetlom „Stoj“. Žalobca sa s bicyklom postavil a zostal stáť v strede križovatky Krížnej a Legionárskej ulice, čím znemožnil prejazd cez križovatku ostatným účastníkom cestnej premávky. Následne sa žalobca postavil v strede križovatky Miletičovej a Záhradníckej ulice, čím znemožnil prejazd cez križovatku ostatným účastníkom cestnej premávky. Uvedené skutočnosti boli zadokumentované hliadkou Fotón 725 digitálnym záznamom, ktorá bola velená ako jedna z hliadok dohľadu nad verejným zhromaždením a následným presunom cyklistov.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že v danej veci bolo jednoznačne preukázané, že žalobca svojím konaním porušil dotknuté ustanovenia zákona o cestnej premávke, čo zakladá jeho zodpovednosť za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona o priestupkoch, pričom výšku uloženej sankcie považoval krajský súd za primeranú.

Žalobca v žalobe podľa krajského súdu neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by sa žalovaný správny orgán nebol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vysporiadal a ktoré by odôvodňovali záver, že správne orgány svojím postupom porušili základné zásady správneho konania a konania o priestupkoch.

S námietkou žalobcu, že verejné zhromaždenie bolo riadne ohlásené a že v tomto prípade bola založená povinnosť príslušníkov Policajného zboru poskytnúť súčinnosť, sa krajský súd s poukazom na § 6 ods. 3 zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovanom práve (ďalej len „zákon o zhromažďovanom práve“) nestotožnil. K uvedenému krajský súd dodal, že z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobca zaslal oznámenie zo 16. apríla 2014 o konaní verejného zhromaždenia Okresnému úradu Bratislava a Miestnemu úradu Miestnej časti Bratislava - Staré Mesto, pričom z obsahu týchto oznámení nevyplýva, že by podľa § 6 ods. 3 zákona o zhromažďovanom práve požiadal o poskytnutie ochrany zhromaždeniu. Táto skutočnosť je podľa krajského súdu zrejmá aj z oznámenia Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto z 23. apríla 2014, v ktorom mestská časť uviedla, že nebude na zhromaždenie vysielat' svojho zástupcu v zmysle § 4 ods. 2 zákona o zhromažďovanom práve a že zvolávateľ nepožiadala podľa § 6 ods. 3 zákona o zhromažďovanom práve mestskú časť o poskytnutie ochrany. Podľa názoru krajského súdu skutočnosť, že žalobca zaslal oznámenie o zhromaždení cyklistov podľa zákona o zhromažďovanom práve neznamena automaticky, že zhromaždeniu bude poskytnutá súčinnosť príslušného útvaru Policajného zboru. O túto mal žalobca ako organizátor zhromaždenia v zmysle zákona o zhromažďovanom práve výslovne požiadať a v prípade, že tak urobil, táto skutočnosť ho neoprávňovala k tomu, aby on sám osobne riadil a organizoval dopravu na predmetných križovatkách.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

V lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP) podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie žalobca.

V odvolaní žalobca namietal, že krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadal so základnými dôvodmi podanej žaloby. V tejto súvislosti poukázal na to, že krajský súd sa vôbec nevyjadril k nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) č.k. I. ÚS 193/03-35 z 30. marca 2004, napriek tomu, že žalobca sa v žalobe na jeho obsah odvolával. Podľa žalobcu bol krajský súd povinný sa s uvedeným nálezom Ústavného súdu v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadať a pokiaľ tak neurobil, porušil právo žalobcu na súdnu ochranu.

Žalobca ďalej uviedol, že Ústavný súd v nálezom č.k. I. ÚS 193/03-35 z 30. marca 2004 posudzoval prípad, v ktorom bola zvolávateľovi zhromaždenia cyklistov uložená pokuta za to, že bez povolenia príslušného cestného správneho orgánu užíval iným než zvyčajným spôsobom viaceré komunikácie, čím malo dôjsť k znemožneniu cestnej premávky a k ohrozeniu jej bezpečnosti a plynulosti podľa § 22a písm. a/ bod 1. zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon). Svojou podstatou

išlo podľa žalobcu o priestupok podobný priestupku, ktorého spáchanie sa kladie žalobcovi za vinu. Žalobca poukázal na to, že Ústavný súd v uvedenom náleze skonštatoval, že uloženie pokuty sťažovateľovi podľa cestného zákona nemožno vzhľadom na okolnosti veci považovať za nevyhnutné a primerané pre dosiahnutie sledovaného legitímneho cieľa.

Žalobca má za to, že nespáchal priestupok, z ktorého bol uznaný vinným z toho dôvodu, že vykonával práva a povinnosti zvolávateľa riadne ohláseného zhromaždenia vyplývajúce zo zákona o zhromažďovaní práve s cieľom, aby zhromaždenie prebehlo pokojne, aby sa zabezpečil plynulý prejazd účastníkov zhromaždenia v jednom útvare, aby doň nevnikli iné osoby. Pokiaľ by sa zhromaždenie roztrieštilo, účel zhromaždenia by nebol podľa žalobcu splnený.

Odôvodnenie, že príslušníci Policajného zboru neposkytli zvolávateľovi zhromaždenia súčinnosť z dôvodu, že o ňu vopred písomne nepožiadali, sa podľa žalobcu nestotožňuje s úlohami, ktoré by mal plniť Policajný zbor Slovenskej republiky. Príslušníci Policajného zboru, ktorí zabezpečovali dohľad nad zhromaždením konali podľa žalobcu v rozpore s § 2 ods. 1 písm. a/, j/ a § 9 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore (ďalej len „zákon o Policajnom zbore“). Z § 6 ods. 3 zákona o zhromažďovaní práve podľa žalobcu jasne vyplýva, že požiadanie o ochranu zhromaždeniu nie je povinnosťou zvolávateľa zhromaždenia, ale jeho právom. Nepožiadanie o poskytnutie ochrany zhromaždeniu podľa žalobcu neznamená, že príslušníci Policajného zboru boli zbavení svojich zákonných povinností.

Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca si zároveň uplatnil právo na náhradu trov prvostupňového a aj odvolacieho konania.

Žalovaný sa vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu stotožnil s právnym posúdením veci krajským súdom a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti OSP pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti OSP začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola žaloba žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného podľa § 250j ods. 1 OSP zamietnutá. Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal dôvodnosť odvolacích námietok žalobcu.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb, alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP <.).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide. V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postup, sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP < .).

Podľa § 250j ods. 1 OSP ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (ďalej len „v medziach žaloby“) dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamietá.

V zmysle citovaného ustanovenia § 250j ods. 1 OSP príslušný súd rozhodne vo veci samej tak, že žalobu zamietne, ak zistí, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. Záver o súlade postupu a rozhodnutia správneho orgánu so zákonom sa týka rozsahu a dôvodov, pre ktoré bola žaloba podaná.

Procesnému právu účastníka konania vznášať v žalobe námietky nezákonnosti proti postupu a rozhodnutiu správneho orgánu zodpovedá povinnosť správneho súdu preskúmať rozhodnutie správneho orgánu v rozsahu žalobných námietok, o vznesených námietkach rozhodnúť a pokiaľ ich súd považuje za nedôvodné, jeho povinnosťou je vysvetliť z akých dôvodov. Ak tak správny súd neurobí, zaťaží svoje rozhodnutie nielen vadami spočívajúcimi v porušení všeobecných procesných princípov, podraditeľných pod vadu konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) OSP, ale súčasne postupuje aj v rozpore so zásadami vyjadrenými v druhej hlave siedmom oddiele Ústavy Slovenskej republiky (predovšetkým čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (II. ÚS 9/00, I. ÚS 35/01, I. ÚS 26/94, IV. ÚS 156/03).

Podľa § 157 ods. 2 OSP < . (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP < .) v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dôvody, na základe ktorých je založené. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Predmetom konania v danej veci bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. KRPZ-BA-KDI21-200/2014-P z 29. decembra 2014, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. ORPZ-BAIII-ODI1-182/2014-P-M z 19. septembra 2014, ktorým uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona o priestupkoch, za čo bola žalobcovi podľa § 22 ods. 2 písm. f/ zákona o priestupkoch uložená pokuta 100,- €.

Z obsahu opravných prostriedkov podaných žalobcom, či už z odvolania proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa, z obsahu žalobných námietok alebo z podaného odvolania žalobcu proti rozsudku krajského súdu vyplýva, že tento opakovane, poukazujúc na nález Ústavného súdu č.k. I. ÚS 193/03-35 z 30. marca 2004, namietal, že nespáchal priestupok, z ktorého bol uznaný vinným z dôvodu, že

vykonával oprávnenia a povinnosti zvolávateľa riadne ohláseného zhromaždenia vyplývajúce zo zákona o zhromažďovanom práve s cieľom zabezpečiť pokojný priebeh zhromaždenia bez jeho narušenia.

Podľa článku 28 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky právo pokojne sa zhromažďovať sa zaručuje. Podmienky výkonu tohto práva ustanoví zákon v prípadoch zhromažďovania na verejných miestach, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, ochranu verejného poriadku, zdravia a mravnosti, majetku alebo pre bezpečnosť štátu. Zhromaždenie sa nesmie podmieňovať povolením orgánu verejnej správy.

Podľa § 1 ods. 1 až 4 zákona o zhromažďovanom práve občania majú právo pokojne sa zhromažďovať.

Podľa § 6 ods. 5 písm. c/ a e/ zákona o zhromažďovanom práve je zvolávateľ okrem iného povinný riadiť priebeh zhromaždenia tak, aby sa podstatne neodchyľovalo od účelu zhromaždenia uvedeného v oznámení a dbať o pokojný priebeh zhromaždenia a robiť opatrenia, aby sa nenarušoval.

Odôvodnenie rozsudku krajského súdu zhora definovanému právu účastníka konania na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nezodpovedá, keď z obsahu napadnutého rozsudku nevyplýva, že by sa krajský súd nálezom Ústavného súdu č.k. I. ÚS 193/03-35 z 30. marca 2004 vôbec zaoberal. Rovnako sa krajský súd nevysporiadal s námietkou žalobcu, že napriek tomu, že žalobca ako zvolávateľ v oznámení o konaní zhromaždenia výslovne nepožiadal o poskytnutie ochrany zhromaždeniu podľa § 6 ods. 3 zákona o zhromažďovanom práve, boli príslušníci Policajného zboru, ktorí zabezpečovali dohľad nad zhromaždením povinní spolupôsobiť pri ochrane základných práv a slobôd (v tomto prípade pri ochrane práva pokojne sa zhromažďovať) a dohliadať na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a spolupôsobiť pri jej riadení [§ 2 ods. 1 písm. a/, j/ a § 9 ods. 1 zákona Policajnom zbore].

Ak teda v posudzovanej veci krajský súd nepreskúmal komplexne žalobcove námietky a nevysporiadal sa s nimi v odôvodnení svojho rozsudku, postupoval nedôsledne, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/44/2015-32 z 3. marca 2016 podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP <. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP <).

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu vysporiadať sa s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. I. ÚS 193/03-35 z 30. marca 2004, najmä preskúmať, či dôvody, ktoré boli uvedené správnym orgánom pri uložení pokuty, možno vzhľadom na význam slobody zhromažďovania, ako aj s prihliadnutím na oprávnenia a povinnosti zvolávateľa zhromaždenia v zmysle zákona o zhromažďovanom práve považovať za relevantné a dostatočné na to, aby odôvodnili potrebu sankcionovať žalobcu uvedeným spôsobom. Krajský súd pritom prihliadne na okolnosti prípadu, keď predmetné zhromaždenie bolo riadne a včas oznámené v súlade so zákonom o zhromažďovanom práve a tiež na to, že v danej veci nikto nespochybnil, že išlo o pokojné zhromaždenie, ktorého účelom bolo formou hromadného prejazdu cyklistov po vopred oznámenej trase poukázať na potrebu zlepšenia podmienok pre cyklistov v meste, spropagovanie cyklistiky ako rýchlej, ekologickej a zdravej dopravnej alternatívy a oslava cyklo dopravy ako každodennej ekologickej náhrady individuálnej automobilovej dopravy. Krajský súd sa vysporiada aj s námietkou žalobcu, že napriek tomu, že žalobca v oznámení o konaní zhromaždenia výslovne nepožiadal o poskytnutie ochrany zhromaždeniu v zmysle § 6 ods. 3 zákona o zhromažďovanom práve, bolo v zmysle § 2 ods. 1 písm. a/, j/ a § 9 ods. 1 zákona Policajnom zbore povinnosťou príslušníkov Policajného zboru, ktorí zabezpečovali dohľad nad zhromaždením, spolupôsobiť pri ochrane základných práv a slobôd (v tomto prípade pri ochrane práva pokojne sa zhromažďovať) a dohliadať na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a spolupôsobiť pri jej riadení.

Odvolací súd k zhora vyslovenému právnenému názoru považuje za potrebné dodať, že napriek apelačnému opravnému systému, ktorý sa v správnom súdnictve Slovenskej republiky nateraz uplatňuje, primárne preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu krajský súd ako súd prvého stupňa. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho je preskúmavať vecnú správnosť prvostupňových rozhodnutí a nie nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa včítane odôvodňovania rozhodnutia.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne krajský súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.